

daně z příjmů (rozh. správ. soudu ze dne 8. října 1889 č. 8188. sb. »Budw.« č. 4866.).

Zásady tyto přijal též zákon o přímých daních osobních ze dne 25. října 1896 č. 220 ř. z., kterým pat. o dani výdělkové ze dne 31. pros. r. 1812 výslovně byl zrušen (čl. II.). Dle § 4. cit. z. jest ministr financí zmocněn osvoboditi od daně výdělkové podniky od právnických nebo fysických osob provozované, které k tomu směřují, aby napomaháno bylo veřejným, dobročinným a obecně užitečným účelům a při tom neposkytují trvale žádného nebo tak skrovného výtěžku, že se k němu pro poměrnou nepatrnost ani nepřihledá. Návrhy, aby osvobození poskytnuta byla, mohou vznést strany, neb se tak stane z povinnosti úřední, když dříve bylo vyšetřeno, že jsou tu podmínky § 4. cit. z. (Čl. 5. prov. nař. min. fin. ze dne 28. ledna 1897 č. 35 ř. z.). Dle § 125 č. 4. nejsou ústavy k ošetřování nemocných podrobeny dani z důchodu. Soukromé léčebny na zisk vypočtené podlehají ovšem dani z výdělku a jsou zařaděny do XXV. třídy b) (přil. J. cit. prov. nař. čl. 19).

IX. Ostatní zákonné výhody.

1. Dle § 10. odst. 4. zák. ze dne 11. června 1879 č. 93 ř. z. nesmí se místností věnovaných veřejným ústavům nemocničním a dobročinným použití k ubytování vojska (t. j. ani k trvalému ubytování, ani k umístění vojska na pochodech).

2. Osvobození od poštovného. Dopisování ústavů humanitních, státem bezprostředně spravovaných veřejných nemocnic, blázinců, porodnic a nalezinců ve všech úředních záležitostech s úřady, orgány a korporacemi a ve vzájemném styku jest prosto poštovného. Zaplacení poštovného z přímých zásylek, dále ze zásylek obnosů za ošetřování, které se přímo vybírají od osob fysických nebo právnických, ku placení povinných, nepřisluší nemocnicím, nýbrž těm osobám, které je odesílají (zák. z r. 1865 č. 108 ř. z.). Dle výn. min. obch. ze dne 20. září 1877 č. 11603 z r. 1876 (věst. pošt. č. 61) jest poštovné ze zásylek nákladů za ošetřování v nemocnicích předem zapraviti. Poštovné má zapraviti příslušná strana platící, resp. obec.

3. Za příčinou různých jednání o záležitostech nemocnic byla nejvyšší zdravotní radou obrácena pozornost k té okolnosti, že zájmy stávajících zdravotních a humanitních ústavů při provádění veřejných opatření, která spadají ponejvíce ve vlastní působnost obce, zvláště při provádění stavebních podniků v obvodu ústavů, se zanedbávají a že úřady povolané k doзору nade vším zdravotnictvím a k hájení veřejných zdravotních zájmů na základě zák. zdravotního ze dne 20. dubna 1870 č. 68 ř. z. ne vždy náležitou pozornost obracejí k tomu, aby poškozování zdárné činnosti zmíněných ústavů léčebných a humanitních zamezeno bylo. Bylo tedy nařízeno politickým úřadům, aby věnovaly patřičnou pozornost tomuto předmětu, zejména, aby zájmů veřejných ústavů takových oproti zájmům soukromým v každém případě náležitě bylo hájeno (výn. min. vnitra ze dne 21. května 1894 číslo 12834).

Neopatrnost při jízdě.

I. Zákon trestní rozeznává jízdu (koňmo, povozem, zajisté i velocipedem) neopatrnou, rychlou a nepozornou.

Jízda neopatrná, která jest příčinou smrti člověka, zakládá přečin proti bezpečnosti života a trestá se tuhým vězením od 6 měsíců do 1 roku,

při těžkém uškození na těle jako přestupek vězením od 1 do 6 měsíců (§§ 341 a 335 tr. z.).

Jízda rychlá a nepozorná, kterou nebyla způsobena ani smrt člověka ani těžké uškození na těle tresce se jako přestupek proti veřejné bezpečnosti.

II. Tresty.

Majitele povozu, který jsa přítomen kočímu rychlou jízdu nezakáže, nebo sám rychle jede, stihne trest 25—100 zl. (§ 427 tr. z.); jede-li kočí o své vůli nebo proti zákazu pána svého rychle, potrestán budiž vězením od 3 do 14 dnů (§ 428 tr. z.).

III. Ve hlavních a větších městech platí zvláštní jízdni řády, které předepisují, aby při jízdách křižovatkami, branami, při jízdách po mostech a místech čteně navštěvovaných jezdilo se krokem. Jinak ulicemi jest dovoleno jeti mírným klusem. Dále zapovězeno jest jezdit po chodnících a jiných, zvláště vyhrazených místech. Ustanovení těchto řádů jsou dle různosti místních poměrů velmi rozmanitá. Přestoupení jich tresce se jako přestupek policejní.

IV. Přestupku proti bezpečnosti tělesné dopouští se dále ten, kdo ustanoví k řízení potahu vozku, jehož policii nepředstaví a který byl uznán nezpůsobilým (pokuta od 25 do 50 zl.) (§ 429 tr. z.); vozka, který koně zapřažené nebo nezapřažené veřejně nechá bez dohledu, dopouští se rovněž přestupku. Trestem jest vězení od 1 do 8 dnů, při opětování, neb byla-li škoda způsobena, vězení až do 1 měsíce (§ 430 tr. z.) (Viz čl. Velocipedy).

Nepřítomní.

I. Právo občanské. S nepřítomností pojí zákon různé právní účinky. Rozeznáváti jest nezaviněnou aneb nutnou nepřítomnost (absentia necessaria) od nepřítomnosti libovolné a zaviněné. Stát povinen jest starati se o to, aby nepřítomní beze své viny na právu svém poškození nebyli. Avšak zákon chrání částečně i toho, kdo vinou svou nepřítomnost zavinil, ustanovuje mu kuratora, který ho v zájmu jeho zastupuje (§ 21, 276 o. o. z.). Poněvadž pak tím, je-li kdo nepřítomen, nesmí trpěti škodu třetí osoby v běhu svého práva, má ustanovení kuratora pro nepřítomného (curator absentis) dvojí účel:

1. Nepřítomného, který nezanechal žádného zástupce a o němž neví se, kde se zdržuje, chrániti před škodou nedohlednou a

2. Umožniti osobám třetím, aby svým právům proti nepřítomným podle zákona průchodu zjednaly.

1. O. o. z. obsahuje vedle nařízení, že se má nepřítomnému ustanoviti opatrovník, ještě mnohá jiná ustanovení směřující k ochraně nepřítomných. Chrání držitele i když je nepřítomen tím, že pouhou nepřítomností neztrácí se držení již nabyté (§ 352 o. o. z.). Nezaviněná nepřítomnost má při řádném vydržení nebo promlčení práv ten účinek, že při počítání doby promlčecí počítá se v tomto případě rok jen za 6 měsíců předpokládajíc, že nepřítomnost trvá již plný rok. Pro toho, jenž nepřítomnost zavinil, platí ustanovení o řádném vydržení bez výjimky (§ 1475 o. o. z.), avšak ani ten, kdo jest beze své viny nepřítomen, nemůže této výhody užiti při vydržení mimořádném (roz. z roku 1868 č. 4166). Nepřítomnost způsobená službou státní neb válečnou staví veškeré vydržení aneb promlčení (§ 1496 o. o. z.). Toto ustanovení platí i pro